

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně **Š. Ž.**, zastoupené JUDr. Zdeňkou Polákovou, advokátkou se sídlem Opletalova 608/2, Havířov – Šumbark, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 4. 2006, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 18 Cad 44/2006, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 12. 2006, č. j. 18 Cad 44/2006 - 27,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 12. 2006, č. j. 18 Cad 44/2006 - 27, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 4. 4. 2006, žalovaná zamítla žádost žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 43 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Žalovaná uvedla, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení ve Vsetíně ze dne 23. 2. 2006 se žalobkyně stala od 14. 4. 2005 plně invalidní podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná uvedla, že doba pojištění potřebná pro nárok na plný nebo částečný invalidní důchod u pojištěnce nad 28 let činí 5 roků a zjišťuje se z období před vznikem plné nebo částečné invalidity u pojištěnce nad 28 let z posledních 10 roků počítaných zpět před vznikem plné nebo částečné invalidity. V rozhodném období před vznikem invalidity, tj. v době od 14. 4. 1995 do 13. 4. 2005, žalobkyně získala pouze 3 roky a 336 dní pojištění. Proto žalovaná žádost žalobkyně o částečný invalidní důchod zamítla.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 14. 12. 2006, č. j. 18 Cad 44/2006 - 27, zamítl žalobu proti tomuto rozhodnutí žalované. Soud označil za nesporné, že žalobkyně byla uznána plně invalidní posudkem Okresní správy sociálního zabezpečení ve Vsetíně i posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Zatímco lékař Okresní správy sociálního zabezpečení určil vznik plné invalidity ode dne 14. 4. 2005, Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí stanovila datum vzniku plné invalidity dnem 1. 1. 2003 a na tomto datu setrvala i v doplňujícím posudku, v němž reagovala na námítky žalobkyně a žalobkyni dodatečně předložené lékařské zprávy. Podle posudkové komise jsou teprve do 1. 1. 2003 doložitelné výrazné potíže žalobkyně s inkontinencí stolice, které však před rokem 2003, zejména v období od roku 1992 v průběhu řízení, doloženy nebyly. Pokud bylo datum plné invalidity jednoznačně stanoveno na 1. 1. 2003, pak rozhodným obdobím pro posouzení nároku na plný invalidní důchod z potřebné doby pojištění bylo období od 1. 1. 1993 do 31. 12. 2002. V tomto období, jak vyplývá z dávkového spisu žalobkyně a zejména z osobního listu důchodového pojištění, žalobkyně vykázala celkem 3 roky a 58 dnů pojištění, pročež žalobkyně neplní podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na plný invalidní důchod ani na částečný invalidní důchod podle § 40 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Jinou než uvedenou dobu pojištění přitom žalobkyně neprokázala. Proto žalovaná podle soudu nepochybila, pokud žádost žalobkyně o částečný invalidní důchod zamítla. Soud z těchto důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti stěžovatelka uplatnila důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle stěžovatelky bylo nesprávně stanoveno datum vzniku plné invalidity ke dni 1. 1. 2003, neboť její nepříznivý zdravotní stav vznikl již následkem porodu dne 14. 1. 1992. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí pak nijak nereagovala ani na rekurz z gynekologické ambulance MUDr. J., v němž je ke dni 13. 9. 2002 zaznamenáno „*incont. alvio – na podzim plánovaná operace*“; komise ani neuvedla, z jakého důvodu nepovažuje tento záznam za relevantní. Okresní správa sociálního zabezpečení i Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí mají přitom podle stěžovatelky postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci bez důvodných pochybností, tj. především povinnost vyžádat si příslušné lékařské zprávy, s nimiž se pak musejí v posudku vypořádat. Nepříznivý zdravotní stav stěžovatelky lékaři dlouhou dobu neřešili, to však neznamená, že neexistoval. Lékařská věda navíc disponuje poznatky o etiologii různých poškození zdravotního stavu. Stěžovatelka uvedla, že její zdravotní stav se od roku 1997 prakticky nezměnil. Posudková komise jej pak vyhodnotila jako 80 % pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti, přičemž rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně byla stanovena insuficience análního svěrače s inkontinencí stolice. Skutečnost, že z dokumentace nelze určit datum vzniku zdravotního postižení neznamená, že by toto datum lékaři nemohli určit alespoň přibližně. Dále stěžovatelka namítla, že posudková komise může ke svému jednání přizvat ošetřujícího lékaře nebo dalšího odborného lékaře, je-li to nezbytné pro posouzení zdravotního stavu občana. Ošetřující lékař musí být přizván, požádá-li o to. Ačkoliv stěžovatelka posudkovou komisi upozornila na vyjádření svého ošetřujícího lékaře – MUDr. H., posudková komise uvedeným způsobem nepostupovala. Stěžovatelka kromě toho navrhla posouzení svého zdravotního stavu jinou posudkovou komisí, tedy vypracování srovnatelného posudku. Navzdory tomuto návrhu soud rozhodl, že se další dokazování provádět nebude. V tomto přístupu stěžovatelka spatřuje porušení § 103 odst. 1 písm. b) i d) s. ř. s. Stěžovatelka navrhla, aby rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 12. 2006, č. j. 18 Cad 44/2006 - 27, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Vyjádření žalované ke kasační stížnosti nebylo podáno.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud pochybil při přezkumu rozhodnutí žalované ohledně stanovení data vzniku plné invalidity žalobkyně, neboť se podle názoru Nejvyššího správního soudu nedostatečně zabýval datem vzniku invalidity. V souzené věci dospěla žalovaná k závěru, že žalobkyně je plně invalidní od 14. 4. 2005, přičemž pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti u ní činil 80 %, v řízení před soudem pak bylo datum vzniku invalidity upřesněno na 1. 1. 2003. Žalobkyně však opakovaně tvrdila existenci obtíží způsobujících plnou invaliditu ve stabilizované formě již přibližně od roku 1997. Podle názoru Nejvyššího správního soudu se krajský soud dopustil vady řízení, neboť se v řízení nedostatečně vypořádal s tvrzením stěžovatelky ohledně dřívějšího data vzniku invalidity, jež bylo v rozporu se závěry posudkového lékaře i Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Tato komise se pak v řízení před soudem přesvědčivým způsobem nevypořádala s tvrzením žalobkyně ohledně dřívějšího data vzniku invalidity a neodůvodnila, z jakého důvodu shledala stěžovatelku invalidní s datem počátku vzniku invalidity právě ode dne 1. 1. 2003, když stěžovatelka uváděla přetrvávající obtíže v nezměněném rozsahu již od roku 1997. Přestože žalobkyně při jednání poukazovala na to, že veškeré lékařské nálezy, které by podle ní mohly prokázat její tvrzení, jsou obsaženy ve zdravotnické dokumentaci vedené u praktického lékaře MUDr. L., soud rozhodl, že již nebude provádět další dokazování. S ohledem na to, že byly dány důvodné pochybnosti o datu vzniku invalidity, nelze takový postup krajského soudu označit za procesně správný. Nelze totiž pominout fakt, že v případě stanovení dřívějšího data vzniku invalidity by vzhledem k údajům z osobního listu důchodového pojištění mohla stěžovatelka případně splnit potřebnou dobu pojištění, aby jí mohla být přiznána požadovaná dávka důchodového pojištění; nesprávný postup při zjišťování skutkového stavu věci byl tedy způsobilý zkrátit práva žalobkyně. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek ze dne 19. 8. 2004, č. j. 3 Ads 6/2004 - 47, publikovaný jako č. 404/2004 Sb. NSS, podle něhož *„za vady řízení před správním orgánem spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci, jež mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, a tedy za důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., je třeba považovat určení dne vzniku invalidity u stěžovatele trpícího hebefrenní schizofrenií dnem, kdy byla tato nemoc u stěžovatele diagnostikována, ačkoliv vzhledem k plíživému charakteru tohoto onemocnění není možné vyloučit, že stěžovatelův nepříznivý zdravotní stav vznikl již před datem diagnostikování choroby lékařským vyšetřením; to platí tím spíše za situace, kdy stěžovatel udával zdravotní obtíže odpovídající uvedenému onemocnění již několik let před jeho diagnostikováním.“* Rovněž v nyní souzené věci pak stěžovatelka udávala obtíže odpovídající příslušné invaliditě již v období o několik let předcházejícím posléze určenému datu vzniku invalidity; i s ohledem na citované rozhodnutí se krajský soud měl tímto tvrzením zabývat a vypořádat se s ním.

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě podle § 110 odst. 1 část první věty před středníkem s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je tento soud vázán výše vysloveným názorem Nejvyššího správního soudu.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud v Ostravě v novém rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. května 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

